

CRISOL DENUNCIA

La vertiente social de la discriminación lingüística en Cataluña

1. Aunque en Cataluña conviven dos lenguas oficiales muy mayoritarias⁽¹⁾, el catalán (lengua materna del 31% de su población) y el castellano (lengua materna del 55% de su población), desde las instancias oficiales catalanas, hegemónicas por gobiernos nacionalistas durante décadas, **se ha expulsado progresivamente a la lengua materna de la mayoría de catalanes del espacio público**: administraciones, medios de comunicación, enseñanza y sanidad... hasta lograr hacer residual su uso en esos ámbitos.

(1) También se habla una variante de la lengua occitana que, en el Valle de Aran, recibe el nombre de aranés y que es la lengua materna de menos de 3.000 personas (un 34% de su población).

2. Un caso paradigmático es el de la denominada "inmersión lingüística" obligatoria en catalán en la enseñanza, lo que supone que **en la práctica la lengua castellana apenas es utilizada en la escuela pública catalana recibiendo un tratamiento similar al de una lengua extranjera**.

Sin embargo, aunque *"el uso de las lenguas maternas en el marco de un enfoque plurilingüe es un componente esencial de la educación de calidad, que es la base para empoderar a las mujeres, a los hombres y a sus sociedades"*⁽²⁾, en Cataluña no se aplica a la mayoría lo que en otros estados de nuestro entorno se respeta para las minorías. Además, **la inmersión lingüística obligatoria sólo se aplica como tal en Cataluña (en ninguna otra parte del mundo)**; pues, este sistema internacionalmente sólo se considera apropiado cuando cuenta con el visto bueno de los padres y es de uso voluntario (no obligado, como pasa en Cataluña).

Frente a lo anterior, la respuesta de los sucesivos Gobiernos de la Generalidad de Cataluña ha sido beligerante en los tribunales; lo que ha supuesto en la práctica que aquellos padres que deseaban que sus hijos pudieran estudiar según criterios pedagógicos, en su lengua materna, hayan tenido que enfrentarse a interminables procesos judiciales y al señalamiento social al que finalmente son sometidos favorecido por las instancias públicas catalanas.

Los sucesivos Gobiernos del Estado no han revertido esta situación, esencialmente, porque el sistema electoral español hace esencial el concurso de nacionalistas catalanes y vascos para alcanzar las mayorías necesarias en el Congreso de los Diputados.

(2) Texto de la UNESCO (la Organización de las Naciones Unidas para la Educación) pensando en las minorías lingüísticas.

3. Los estudios revelan que **mientras el catalán es la lengua de la mayoría de las clases medias y altas, el castellano lo es muy fundamentalmente de la clase baja (esencialmente trabajadora) en Cataluña; por lo que, en la práctica, la discriminación por razón de lengua la sufren en última instancia las clases populares de esta comunidad autónoma**.

Se constata por ejemplo que la inmensa mayoría de los miembros del Parlamento de Cataluña y de las altas direcciones de las administraciones públicas catalanas son de lengua materna catalana; lo mismo pasa en los centros de enseñanza pública catalanes y en los medios de comunicación sufragados con recursos públicos. Progresivamente se ha ido impulsando al catalán como "lengua de prestigio" en detrimento del castellano, mediante todo tipo de medidas (subvenciones, relegación premeditada e, incluso, el ostracismo social) que expulsaban, *de facto*, a quienes no se "integraban" aceptando la discriminación como inevitable.

Todo este estado de cosas contraviene la jurisprudencia de los Tribunales (TC y TS) que ha creado doctrina legal en el sentido de que la relación entre lenguas oficiales, en las autonomías con más de una, debe venir presidida por la "convivencia sin preferencias"; es decir, por su uso libre ya que **son los ciudadanos los que ostentan el denominado "derecho de opción lingüística"**, sin que las administraciones puedan expresar, directa o indirectamente, una preferencia por una u otra lengua. La Generalidad de Cataluña y la inmensa mayoría de administraciones locales contravienen conscientemente la Constitución, el Estatuto de autonomía y el Derecho vigente, en general.

4. Frente a lo anterior, desde las instancias políticas y administrativas catalanas, se insiste en que el catalán es un elemento de "cohesión social"; pero, no se muestra nunca ningún estudio que avale lo anterior ni se pregunta a los catalanes si están de acuerdo con la discriminación que se da respecto a una de las lenguas oficiales en Cataluña: el castellano.

Jamás se ha preguntado a los catalanes, a través de los medios de prospección demoscópica oficiales, sobre la cuestión del uso de las lenguas oficiales en la administración o en la enseñanza, seguramente porque la respuesta sería contraria a los intereses nacionalistas⁽³⁾. Simplemente se impone un estado de cosas discriminatorio.

(3) Así lo concluyen diversas encuestas de iniciativa privada realizadas al respecto.

5. Todo lo anterior supone que **la población de lengua materna castellana está sometida a la constante discriminación por motivo de lengua lo que implica mayores índices de fracaso escolar en la enseñanza, menores posibilidades de acceso a los puestos directivos en las administraciones públicas, menor peso relativo en las instituciones democráticas (Parlamento, diputaciones, comarcas y ayuntamientos), etc.**

A lo anterior, se une la **existencia de una barrera invisible con el resto de ciudadanos de España que les imposibilita en la práctica para poder acceder en condiciones de igualdad a los puestos públicos que se ofertan en Cataluña** contribuyendo al aislamiento y a la consolidación de este estado de cosas que no está siendo revertido sino que avanza inexorablemente unido al proceso de secesión que preconizan las élites oligárquicas catalanas.

Colaboran en **CRISOL** las siguientes organizaciones, en orden alfabético:

Más INFORMACIÓN sobre CRISOL en: <http://www.asec-asic.org/enlaces-2/crisol/>

CRISOL DENUNCIA

El vessant social de la discriminació lingüística a Catalunya

1. Tot i que a Catalunya conviuen dues llengües oficials molt majoritàries⁽¹⁾, el català (llengua materna del 31% de la seva població) i el castellà (llengua materna del 55% de la seva població), des de les instàncies oficials catalanes, hegemonitzades per governs nacionalistes durant dècades, **s'ha expulsat progressivament a la llengua materna de la majoria de catalans de l'espai públic**: administracions, mitjans de comunicació, ensenyament i sanitat... fins a aconseguir fer residual el seu ús en aquests àmbits.

(1) També es parla una variant de la llengua occitana que, a la Vall d'Aran, rep el nom d'aranès i que és la llengua materna de menys de 3.000 persones (un 34% de la seva població).

2. Un cas paradigmàtic és el de l'anomenada "immersió lingüística" obligatòria en català a l'ensenyament, la qual cosa suposa que **en la pràctica la llengua castellana amb prou feines és utilitzada a l'escola pública catalana rebent un tractament similar al d'una llengua estrangera**.

Tanmateix, tot i que *"l'ús de les llengües maternes en el marc d'un enfocament plurilingüe és un component essencial de l'educació de qualitat, que és la base per donar poder a les dones, als homes i a les seves societats"*⁽²⁾, a Catalunya no s'aplica a la majoria el que en altres estats del nostre entorn es respecta per a les minories. A més, **la immersió lingüística obligatòria només s'aplica com a tal a Catalunya (en cap altra part de món)**; doncs, aquest sistema internacionalment només es considera apropiat quan compta amb el vist-i-plau dels pares i és d'ús voluntari (no obligat, com passa a Catalunya).

Davant d'això, la resposta dels successius governs de la Generalitat de Catalunya ha estat bel·ligerant en els tribunals; el que ha suposat en la pràctica que, aquells pares que desitjaven que els seus fills poguessin estudiar segons criteris pedagògics, en la seva llengua materna, hagin tingut d'enfrontar-se a interminables processos judicials i a l'assenyalament social a què finalment són sotmesos afavorit per les instàncies públiques catalanes.

Els successius governs de l'Estat no han revertit aquesta situació, essencialment, perquè el sistema electoral espanyol fa essencial el concurs de nacionalistes catalans i bascos per assolir les majories necessàries al Congrés dels Diputats.

(2) Text de la UNESCO (l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació) pensant en les minories lingüístiques.

3. Els estudis revelen que **mentre el català és la llengua de la majoria de les classes mitjanes i altes, el castellà ho és molt fonamentalment de la classe baixa (essencialment treballadora) a Catalunya; per la qual cosa, en la pràctica, la discriminació per raó de llengua la pateixen en última instància les classes populars d'aquesta comunitat autònoma**.

Es constata per exemple que la immensa majoria dels membres de Parlament de Catalunya i de les altes direccions de les administracions públiques catalanes són de llengua materna catalana; el mateix passa en els centres d'ensenyament públic catalans i en els mitjans de comunicació sufragats amb recursos públics. Progressivament s'ha anat impulsant al català com a "llengua de prestigi" en detriment del castellà, mitjançant tot tipus de mesures (subvencions, relegació premeditada i, fins i tot, l'ostracisme social) que expulsaven, *de facto*, als qui no "integraven" acceptant la discriminació com a inevitable.

Tot aquest estat de coses contravé la jurisprudència dels Tribunals (TC i TS) que ha creat doctrina legal en el sentit que la relació entre llengües oficials, en les autonomies amb més d'una, ha de venir presidida per la "convivència sense preferències" ; és a dir, pel seu ús lliure ja que **són els ciutadans els que ostenten el denominat "dret d'opció lingüística"**, sense que les administracions puguin expressar, directament o indirectament, una preferència per una o altra llengua. La Generalitat de Catalunya i la immensa majoria d'administracions locals contravenen conscientment la Constitució, l'Estatut d'autonomia i el Dret vigent, en general.

4. Davant d'això, des de les instàncies polítiques i administratives catalanes, s'insisteix que el català és un element de "cohesió social"; però, no es mostra mai cap estudi que avaluï l'anterior ni es pregunta als catalans si estan d'acord amb la discriminació que es dona respecte a una de les llengües oficials a Catalunya: el castellà.

Mai s'ha preguntat als catalans, a través dels mitjans de prospecció demoscòpica oficials, sobre la qüestió de l'ús de les llengües oficials en l'administració o en l'ensenyament, segurament perquè la resposta seria contrària als interessos nacionalistes(3). Simplement s'imposa un estat de coses discriminatori.

(3) Així ho conclouen diverses enquestes d'iniciativa privada realitzades al respecte.

5. Tot l'anterior suposa que **la població de llengua materna castellana està sotmesa a la constant discriminació per motiu de llengua el que implica majors índexs de fracàs escolar en l'ensenyament, menors possibilitats d'accés als llocs directius en les administracions públiques, menor pes relatiu en les institucions democràtiques (Parlament, diputacions, comarques i ajuntaments), etc.**

A l'anterior, s'uneix l'**existència d'una barrera invisible amb la resta de ciutadans d'Espanya que els impossibilita en la pràctica per poder accedir en condicions d'igualtat als llocs públics que s'ofereixen a Catalunya** contribuint a l'aïllament i a la consolidació d'aquest estat de coses que no està sent revertit sinó que avança inexorablement unit a el procés de secessió que preconitzen les elits oligàrquiques catalanes.

Col·laboren a **CRISOL** les següents organitzacions, en ordre alfabètic:

Més INFORMACIÓ sobre CRISOL a: <http://www.asec-asic.org/enlaces-2/crisol/>